

Sak 2020/1742

KOMMUNAL PLANSTRATEGI

2020 – 2024



INNHALDSFORTEGNELSE

Innholdsfortegnelse	2
1 Innledning.....	3
1.1 Hvorfor blir planstrategi utarbeidet?	3
2 Plansystemet vårt.....	4
2.1 Hva har vi hatt og hva skal vi ha fremover?	5
3 Planoppgaver 2020-2024.....	7
3.1 Oversikt over plan- og strategiarbeid som skal gjøres i planperioden.....	7
4 Utviklingstrekk og utfordringer for Hitra.....	11
4.1 Hovedtrekk og utfordringer for Hitra	11
5 Vår bærekraft	13
Hitra – Trøndelag – Norge – Verden – Norge – Trøndelag – Hitra	13
6 Nasjonale og regionale forventninger og føringer	15
6.1 Nasjonale hovedutfordringer	15
6.2 Regionale målsettinger	15
6.3 Føringer fra sektormyndigheter	16
7 Forklaring av begrep.....	17
8 Nyttige linker i planarbeid.....	19

1 INNLEDNING

Nye Hitra kommune har en klar forventning om vekst og utvikling i årene som kommer, og det vil være vesentlig for kommunen som samfunn og organisasjon å «lene seg godt fremover». Vi har mye å lære av historien – både i gamle Hitra og tidligere Snillfjord. For Nye Hitra har vi behov for å konkretisere felles retning og felles mål. Sentrale spørsmål i den sammenheng er: Hvor vil vi – og hvorfor skal vi dit?, Hvordan skal vi komme dit? og Hvem skal sørge for det?

1.1 Hvorfor blir planstrategi utarbeidet?

En kommunal planstrategi skal bidra til å avklare hvilke planoppgaver Hitra kommune skal prioritere i inneværende kommunestyreperiode. Kommunestyret skal i tråd med plan- og bygningslovens § 10-1, minst én gang i hver valgperiode og senest ett år etter konstituering, utarbeide og vedta kommunal planstrategi. Hensikten med planstrategien er å redegjøre for viktige utviklingstrekk og utfordringer, vurdere langsiktige utviklingsmuligheter og ta stilling til hvilke spørsmål som skal tas opp gjennom den videre kommunale planleggingen. Planstrategien er således et verktøy for politisk og administrativ prioritering av planoppgaver i tråd med ønsket utviklingsretning.

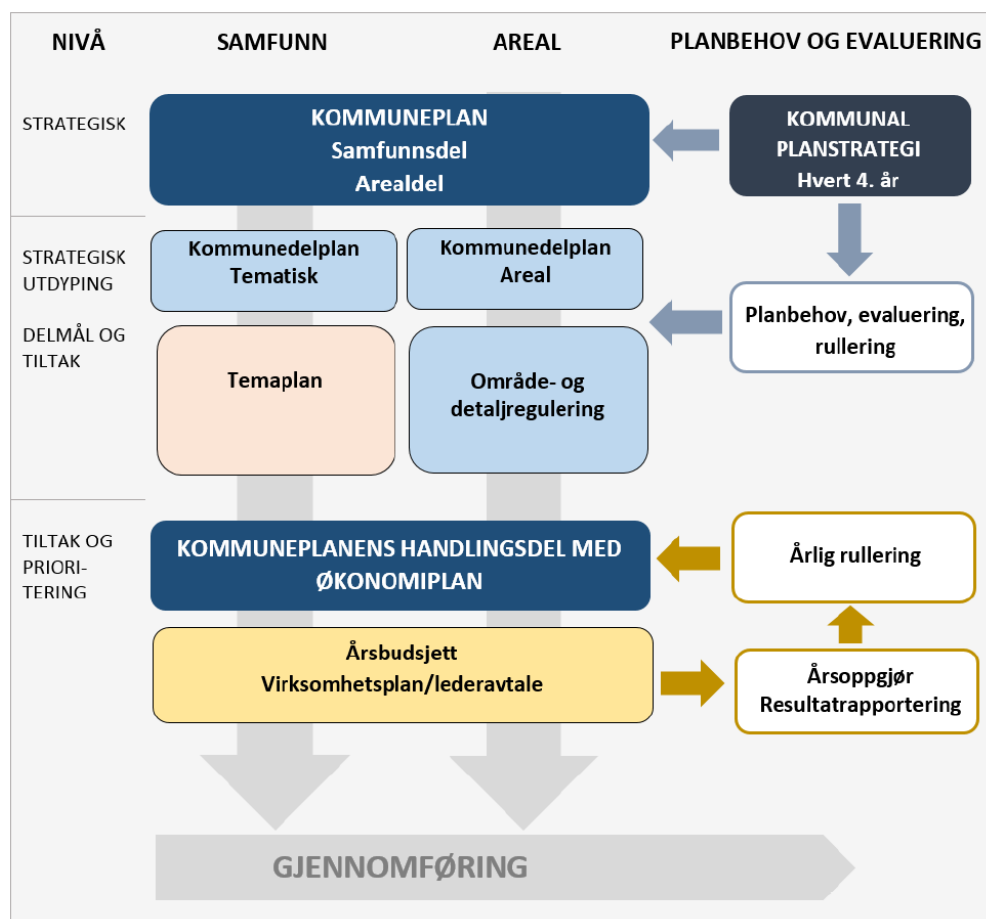
Kommunal planstrategi er ikke en plantype, men et verktøy for å drøfte og klargjøre hvilke planer det nye kommunestyret mener skal settes i gang eller videreføres. Kommunal planstrategi skal utarbeides etter kommunevalget hvert fjerde år. I planstrategien skal det tas stilling til om kommuneplanen skal revideres eller ikke. Planstrategien kan også omfatte en vurdering av kommunen sitt samlede planbehov i valgperioden. Den endelig prioriteringen av planoppgaver vil skje gjennom rullering av økonomiplanen.

Det er krav til samarbeid med statlige og regionale myndigheter og nabokommuner, men det er ikke mulighet for myndighetene å fremme innsigelse til planstrategien. I planstrategien skal kommunen også ta hensyn til regional og nasjonal politikk. Retningslinjer og forventninger til kommunal planlegging fra overordnede myndigheter er derfor også lagt til grunn for arbeidet.

2 PLANSYSTEMET VÅRT

Det kommunale ansvarsområdet er mangfoldig og planproduksjonen ofte omfattende fra samfunnsutvikling til kommunen sin drift og tjenesteområder. For å sette driften i system, brukes en kombinasjon av formelle plantyper etter plan- og bygningsloven, ulike typer temaplaner som ikke er knyttet til plan- og bygningsloven, virksomhetsplaner samt utredninger, meldinger og andre former for underlags- og rammedokumenter som brukes som verktøy. Felles for dokumentene og for plansystemet (rammeverket) er at dette skal sette politikk i system, og til syvende og sist ut i praksis. Det være seg arealpolitikk, skolepolitikk, helsepolitikk eller økonomisk politikk.

Plan- og bygningsloven pålegger kommunene å ha en kommuneplan med handlingsdel koblet til økonomiplan, og å utarbeide reguleringsplan for større bygge- og anleggstiltak. Planbehovet og om kommuneplanen skal revideres eller ikke, skal vurderes i planstrategien. I tillegg er det enkelte direkte plankrav i sektorlover særlig rettet mot virksomhetsplaner og plankrav knyttet opp mot enkelte tilskuddsordninger slik som spillemidlene. Ut over dette bestemmer kommunen selv hvilke planer det er behov for.



Figur 1 Det kommunale plansystemet med «årshjulet» og «fireårshjulet» der kommunal planstrategi, kommuneplanen og kommuneplanens handlingsdel med økonomiplan utgjør «ryggraden».

2.1 Hva har vi hatt og hva skal vi ha fremover?



Figur 2 Utsnitt fra Kommuneplanens samfunnsdel for Hitra kommune

Kommuneplanens samfunnsdel

er den tekstlige delen av kommuneplanen som trekker opp mål og strategier. Planen følges opp/konkretiseres ytterligere gjennom kommunedelplaner, fag- og sektorplaner. Kommuneplanens samfunnsdel ble vedtatt i sak 51/14 den 19. juni 2014.

Vurdering av gjeldende samfunnsplan:

Planen har fremdeles aktualitet og fleksibilitet til å fungere i forhold til 12 års-perspektivet. Men planen må endres slik at målsettingene også er godt implementert for den nye delen av kommunen. En enkel rullering av planen foreslås.

Det er for øvrig av betydning at man får inkludert de overordnede målene i planen ned i økonomiplanen og temaplaner på en enda bedre måte enn i dag.

Det vil kunne være en styrke å utvikle en arealstrategi for kommunen. En arealstrategi er et bindeledd mellom samfunnsplan og arealplan, og gir langsiktige, overordnede prinsipper for arealbruken både på sjø og land, ofte veiledet av en karts-kisse. Gjennom en arealstrategi kan vi gi tydelige signaler til mulige utbyggere om hovedretninger i utviklingen. Gjennomføringen av arealstrategien vil være grunnlag ved utforming av kommuneplanens arealdel, ved reguleringsplaner og i byggesaksbehandlingen.

Kommuneplanens arealdel

trekker opp hovedtrekkene i arealbruken ut fra mål i kommuneplanens samfunnsdel. Planen består av kart og bestemmelser.

Vurdering av gjeldende arealplan:

Etter sammenslåingen med deler av Snillfjord, har nye Hitra kommune ulike planbestemmelser for selve øya og for fastlandssiden. Selv om begge disse har forholdsvis nye vedtak, er det vesentlig å få samordnet en ny kommuneplanens arealdel for Hitra kommune i planperioden.

Økonomi- og handlingsplan

Økonomi- og handlingsplanen bidrar blant annet til at det settes av nødvendige midler til oppfølging av kommuneplanen. Den prioriterer også ikke-økonomiske tiltak.

Felles for alle de andre planene er at tiltakene definert i dem, både økonomiske og ikke-økonomiske, må finne veien inn i økonomi- og handlingsplanen for å kunne realiseres. Det er derfor viktig at det årlige arbeidet med økonomi- og handlingsplanen har god kobling opp mot tiltaksdelene i de ulike tema- og sektorplanene, se også kap 3.1.

Tydelige koplinger mellom kommunens økonomi, prioriteringer og de ulike sektorenes ansvarsområder, er viktig å synliggjøre i de ulike sektorene sine styringsdokumenter.

Sektor- og temaplaner, kommunedelplaner og strategier

Hitra kommune har mange planer på ulike nivå. Det er i ny planstrategi foreslått endring i oppsett slik at planene ikke fremstår sektorisert. Det er viktig at plansystemet gir rom for tverrfaglig forståelse. Det er lagt vekt på flere strategier og et plansystem som har fleksibilitet til å rulleres uten tunge og vanskelige planprosesser. Det gis en statusoversikt over planer og utredninger som er utarbeidet i kommunen og hvor det er behov for nye i kapittel 3.

Reguleringsplaner

Det er to typer reguleringsplaner; områdereguleringer og detaljreguleringer. Områderegulering er en planform som kommunene selv har ansvaret for å utarbeide, eller dekke kostnadene dersom deler av arbeidet overlates til private. Detaljreguleringer kan i helhet utarbeides av private, mens kommunen vedtar detaljreguleringen.

Kommunen har de siste to årene behandlet flere private reguleringsplaner og en rekke endringer av reguleringsplaner. Kommunen utarbeider bare unntaksvis reguleringsplaner selv, f.eks. plan for Fillan sentrum (sentrumskjernen).

I den neste planperioden vil det være viktig å regulere attraktivt boligareal og næringsareal for å opprettholde den positive veksten som kommunen opplever.

Utarbeidelse av detaljreguleringer på de arealene som kommunen eier samt videre utvikling av attraktivt næringsareal er vesentlig fremover. Områdene som bl.a. bør ha fokus er Vikan og Smevika i Fillan.

3 PLANOPPGAVER 2020-2024

Temaplaner, handlingsplaner, strategier og kommunedelfplaner er underordnet kommuneplanens samfunnsdel. Kommunens plansystem er omfattende, og det er behov for å gjennomgå mangfoldet av planer for å rydde og forenkle plansystemet. Som en del av dette arbeidet skal det klargjøres hvilke type planer kommunen skal ha og hvilke som skal videreføres i samme form, revideres eller utgå.

3.1 Oversikt over plan- og strategiarbeid som skal gjøres i planperioden

Matrisen viser en oversikt over planer som kommunen skal jobbe med i løpet av valgperioden. Begrepet plan er i denne forklaringen brukt for alle dokumentene, enten det er en kommuneplan, områdeplan, strategi, temaplan, handlingsplan, interkommunal plan eller analyser, utredninger og lignende.

Bakgrunnen for prioriteringene i matrisen er hentet i kapittel 4, hvor Hitra sine utviklingstrekk og utfordringer er belyst.

Matrisen viser revisjon av kommuneplanen, hvilke planer som er nye, hvilke planer som skal revideres og hvilke planer som skal rulleres. En markering i kolonnen med årstall, viser hvilket år det er planlagt å utarbeide planen.

Kommuneplan					
Kommuneplanen skal være kommunens overordnede styringsdokument. Den skal gi rammer for virksomhetenes planer og tiltak, og planer for bruk og vern av arealer i kommunen. Kommuneplanen skal brukes strategisk som en oversiktsplan. En samlet kommuneplan består både av en samfunnsdel med handlingsdel og en arealdel. Kommuneplanen skal vedtas politisk.					
Plan	Kommentar	2020	2021	2022	2023
Kommuneplanens samfunnsdel (KPS)	Revideres		O		
Kommuneplanens arealdel (KPA)	Revideres		O		

Reglement					
Kommunen har flere reglement som regulerer delegering og styring av kommunens drift. Reglementene er politisk vedtatt.					
Plan	Kommentar	2020	2021	2022	2023
Delegeringsreglement	Revideres	O			
Økonomireglement	Revideres	O			
Finansreglement	Revideres	O			
Etiske retningslinjer	Vedtatt				

Kommunedelplan

Kommunedelplan er en betegnelse på en plan for bestemte områder, temaer eller virksomhetsområder (sektorer). Det kan utarbeides kommunedelplan for ethvert tema eller virksomhetsområde hvor dette er hensiktsmessig. Det kan også utarbeides kommunedelplaner for arealbruk, jf. § 11–5 første ledd. Det er kommunestyret som avgjør om det skal settes i gang arbeid med en separat kommunedelplan, ev. at det aktuelle temaet i stedet tas opp som et tema innenfor en samlet kommuneplan.

Kommunedelplanene er underlagt plan- og bygningslovens krav.

Plan	Kommentar	2020	2021	2022	2023
Kommunedelplan for kulturminner 2020-2024	NY	O			
Kommunedelplan for idrett og friluftsliv 2020-2024	NY	O			
Kommunedelplan for energi og miljø	Revideres		O		
Kommunedelplan for småbåthavner	Revideres		O		

Handlingsplan

Hensikten med handlingsplaner er å sikre at kommunens tilbud og tjenester innenfor de ulike områdene er kunnskapsbaserte og samordnede, samt å sikre at kommunen oppfyller lovens krav.

En handlingsplan kan bidra til å styrke kunnskaps- og handlingsgrunnlaget ved at det etableres forpliktende samarbeid mellom sektorer, faggrupper og forvaltningsnivåer. Visjoner må omsettes til konkrete tiltak. En handlingsplan uttrykker kommunens mål for utvikling på området, beskriver virkemidler for å nå målene, bestemmer hvem som er deltakere i arbeidet, konkretiserer forpliktelser og spesifiserer ansvar. Planen bør synliggjøre konkrete tiltak som finnes i kommunen, og beskrive hvordan kommunen skal gå frem for å etablere nye tiltak.

Plan	Kommentar	2020	2021	2022	2023
Handlings- og økonomiplan	Årlig revidering	O	O	O	O

Område-/ detaljplan

Brukes av kommunen der det er krav om slik plan i kommuneplanens arealdel, eller kommunen finner at det er behov for å gi mer detaljerte, områdevisse avklaringer av arealbruken. Områderegulering utarbeides av kommunen. Detaljregulering brukes for å følge opp kommuneplanen og ev. krav fastsatt i en vedtatt områderegulering. Detaljplanen er plattform for gjennomføring av tiltak.

Plan	Kommentar	2020	2021	2022	2023
Fillan sentrum	Plan for sentrumskjernen	O			
Vikan	NY		O		
Smevika	NY		O		
Tettstedsutvikling flere steder i Hitra	NY		O		

Strategi					
Strategi handler som å se organisasjoners muligheter basert på intern organisasjon og ressurser i forhold til eksterne omgivelser. Strategisk tenkning kan forstås som å tenke fremover eller tenke grundig gjennom sitt utgangspunkt og sine muligheter, herunder ressurser og kostnader. Gode strategier handler om å møte kritiske forhold gjennom å velge ut viktige mål, utnytte plutselige endringer, ta hensyn til styrke, svakhet og makt, og ha en sammenhengende tiltaksplan. Strategiarbeidet kan således føre til praktisk handling gjennom organisasjonsutforming, produktutvikling og resultatmåling.					
Plan	Kommentar	2020	2021	2022	2023
Grønn Hitra – vår bærekraft	NY		O		
Strategi for kontinuerlig forbedring	NY		O		
Strategisk utviklingsplan for næring	NY		O		
Strategisk utviklingsplan for organisasjonen (arbeidsgiverstrategi)	Revideres		O		
Strategisk plan for kompetanseutvikling; rekruttere og beholde	Revideres for helse, ny for resten av organisasjonen			O	
Arealstrategi og aktiv marin forvaltning	NY		O		
Helse og velferdsstrategi	NY			O	
Oppvekststrategi	NY			O	
Kulturstrategi	NY		O		

Temaplan/ fagplan					
Disse planene er ikke underlagt plan- og bygningslovens krav slik som kommunedelplaner er. Hensikten med disse planene er å avklare veivalg, vise strategier og nødvendige prioriteringer på lang sikt, innenfor et temaområde. En temaplan kan, i tillegg til en drøftingsdel, ha en tiltaksdel som er linket direkte til de overordnede strategiene.					
Plan	Kommentar	2020	2021	2022	2023
Plan for samfunns-sikkerhet og beredskap	Revideres	O	O	O	O
Kompetanseplan for tjenesteområdene	NY			O	
Bygg for helse og omsorgstjenestene	NY		O		
Barnehage- og skolebruksplan 2019-2030	Revideres			O	
Plan for trygt og inkluderende skolemiljø 2019-2023	Revideres		O		

Plan for trygt og inkluderende barnehagemiljø	NY			0	
Hovedplan for vannforsyning	NY		0		
Hovedplan for avløp	NY		0		
Hovedplan for veg	NY		0		
Eierskapsmelding	Revideres	0			
Trafikksikkerhetsplan	Revideres		0		
Boligsosial plan	Revideres		0		
Plan for forebygging av selvmord	NY		0		
Plan for teknisk infrastruktur, IKT og digitalisering	Revideres			0	
Plan for naturmangfold	NY		0		
Beitebruksplan	NY		0		

Analyser, utredninger eller annet					
Dokumenter som bidrar som grunnlag for forståelse for kommunens drift, utvikling mv.					
Plan	Kommentar	2020	2021	2022	2023
Helhetlig risiko og sårbarhetsanalyse (samfunnsROS)	Revideres	0			
Strategi 2030	Pågående arbeid	0	0	0	0
Næringslivsanalyse	NY		0		
Kvalitetsmelding	Tilstandsrapport for grunnskolen	0	0	0	0
Hitra i Tall	Kontinuerlig oppdatering	0	0	0	0
Tertialvise økonomirapporter	Revideres	0	0	0	0
Mellomrapporter, pr. februar, juni og oktober - økonomi	Revideres	0	0	0	0
Årsregnskap og årsberetning	Revideres	0	0	0	0

4 UTVIKLINGSTREKK OG UTFORDRINGER FOR HITRA

For å sikre god oversikt og ikke minst tverrfaglig forståelse er det utarbeidet et eget statistikkdokument for Hitra kommune. Dokumentet har fått tittelen Hitra i Tall 2020. Dette dokumentet skal gi oss et helhetsblikk og grunnlagsforståelse for hvor vi er og hva som venter oss i årene fremover.



Figur 3 Oversiktsdokumentet Hitra i Tall
(https://www.dropbox.com/s/3fv6habl2o7zz3y/Hitra%20i%20tall_v1.3.pdf?dl=0)

Hitra i tall skal gi et overblikk over utviklingstrekk og status for kommunen. Dokumentet viser en rekke indikatorer for befolkning, skole og utdanning, arbeids- og næringsliv, klima og energi, samferdsel, kultur og folkehelse. Hovedfokuset i dokumentet er statistikk for Hitra. I tillegg sammenligner vi med nabokommuner og sammenlignbare kommuner i nærområdet og Trøndelag som helhet. Dette for å bidra til bredere perspektiv på vår egen utvikling. Hitra i tall er en del av det overordnede kunnskapsgrunnlaget til kommunen og er grunnlag for arbeidet med overordnet og langsiktig planlegging. Det er viktig å ha et godt faktagrunnlag for en politisk og offentlig debatt. Hitra i Tall er utarbeidet nettopp med tanke om å være en del av dette grunnlaget.

4.1 Hovedtrekk og utfordringer for Hitra

Fremtidig vekst?

Det er svært stor usikkerhet om framtidig befolkningsvekst i Hitra. Den sterke veksten i folketallet kan fortsette, men det er også en reell sannsynlighet for nedgang.

Hitra må ha høy og positiv attraktivitet for bosetting og næringsliv for å få vekst i folketallet. Høy attraktivitet kan ikke tas for gitt, selv om den har vært positiv tidligere.

Fokus på attraktivitet – hva kan være avgjørende?

Telemarksforskning peker på momenter som skaper attraktivitet. Attraktivitet skapes gjennom endringer, nyskaping og forbedringer. De peker på fire kategorier av attraktivitetsfaktorer. Disse fremkommer av tabellen under.

Fire kategorier av attraktivitetsfaktorer	
Areal og bygninger	Tilrettelegge attraktive arealer for boliger, næringsvirksomhet, handel. Stimulere til bygging av boliger og attraktive næringsbygg. Næringshager.
Ameniteter	Skape nye attraksjoner, tilbud, forbedre kommunalservice, bedre tjenester til næringslivet, aktiviteter og kultur, kafeer og møteplasser, liv i sentrum....
Omdømme	Skape et positivt bilde av stedet, bli vurdert som et sted å flytte til, et sted å besøke, et sted å etablere bedrift.
Stedlig kultur og identitet	Lokal identitet, samarbeidsånd og tillit, optimisme, risikovilje, investeringslyst, interesse for å være med å utvikle stedet.

Figur 4 Attraktivitetsfaktorer

Strategi 2030 – en arena for å møte fremtida

- en trussel blir mindre jo tidligere du ser den

I Hitra kommune sin samfunnsplan er det lagt vekt på å ha fokus på et kontinuerlig arbeid for å hente ut de gode ideene som finnes i lokalsamfunnet. Dette kan skje gjennom gode arenaer for diskusjon og samhandling der det blir satt fokus på viktige tema for Hitras utvikling. Dette vil kunne bidra til en god samhandling mellom innbyggere, næringsliv, frivillighet og det offentlige, og hjelpe oss til ha den fleksibilitet vi trenger, for å kunne møte fremtiden som et robust samfunn.

Strategi 2030 er arenaen for diskusjon og samhandling mellom ulike aktører. I dette møtepunktet kan kunnskap, utfordringer og løsninger deles, og oppgaver håndteres.

En viktig arbeidsform i styringsdialogen er at vi jevnlig løfter blikket og skaper bilder på hvordan vårt Hitra skal være om 10-20 år fram i tid. Gjennom det kan vi åpen opp for nye tanker og videre forankre hva som skal være våre felles ambisjoner for vårt samfunn. Denne måten å jobbe på vil understøtte satsingsområdene i kommuneplanens samfunnsdel; Hitra som bosted, som næringskommune, som destinasjon og som organisasjon. Verdiordene *oppleve*, *høste*, *smake*, *leve* og *skape* skal hjelpe oss å definere målene.

Sentralt i dette står arbeidet med å forbli og videreutvikle Hitra som et attraktivt bærekraftsamfunn. Å fokusere på mulighetene gir positiv energi, og bidrar i seg selv til å løse utfordringene. Med å synliggjøre og samle oss rundt mulighetene, vil vi kunne få oppslutning om en felles retning som gir mening for alle.

5 VÅR BÆREKRAFT

Hitra – Trøndelag – Norge – Verden – Norge – Trøndelag – Hitra

Bærekraftsmålene skal hjelpe oss til å løfte blikket, styre i riktig retning og utvikle gode løsninger lokalt – som også bidrar globalt. Lokal handling er avgjørende for å nå de globale målene.



Figur 5 Oversikt over FNs bærekraftsmål (Kilde: FN sambandet)

FNs bærekraftsmål er verdens felles arbeidsplan for å utrydde fattigdom, bekjempe ulikhet og stoppe klimaendringene innen 2030. FNs 17 bærekraftsmål skal være det politiske hovedsporet for å ta tak i vår tids største utfordringer. Det er derfor viktig at målene blir en tydelig del av grunnlaget for Hitra sin samfunns- og arealplanlegging.

Bærekraftig utvikling inndeles i tre dimensjoner: miljø, sosiale forhold og økonomi. Samarbeid er en forutsetning for å lykkes med de tre dimensjonene. Bærekraftig utvikling handler om å ta vare på behovene til mennesker som lever i dag, og i fremtiden, uten å ødelegge mulighetene for kommende generasjoner.



Figur 6 Bærekraftig utvikling består av tre dimensjoner: økonomi, miljø og sosiale forhold

Folkehelsearbeid har mye til felles med den sosiale dimensjonen i FNs bærekraftsmål. Både sosial bærekraft og folkehelse handler om å fremme en samfunnsutvikling som:

- Setter menneskelige behov i sentrum

- Gir sosial rettferdighet og like livssjanser for alle
- Legger til rette for at mennesker som bor i lokalsamfunnet, kan påvirke forhold i nærmiljøet og ellers i kommunen
- Legger til rette for deltakelse og samarbeid



Figur 7 Sammenhengen mellom de ulike bærekraftsmålene

6 NASJONALE OG REGIONALE FORVENTNINGER OG FØRINGER

Regjeringen legger hvert fjerde år frem nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging. De nasjonale forventningene skal følges opp i fylkeskommunenes og kommunenes arbeid med planstrategi og planer, og legges til grunn for statlige myndigheters medvirkning i planleggingen.

6.1 Nasjonale hovedutfordringer

Regjeringen peker på følgende fire store utfordringer som må løses:

- Å skape et bærekraftig velferdssamfunn
- Å skape et økologisk bærekraftig samfunn gjennom blant annet en offensiv klimapolitikk og en forsvarlig ressursforvaltning
- Å skape et sosialt bærekraftig samfunn
- Å skape et trygt samfunn for alle

I tillegg til planlegging for helhetlig og bærekraftig utvikling er det ytterligere tre hovedtemaer i de nasjonale forventningene:

- Vekstkraftige regioner og lokalsamfunn i hele landet
- Bærekraftig areal- og transportutvikling
- Byer og tettsteder der det er godt å bo og leve

Kommuneplanen har målsettinger som møter dimensjonene i de nasjonale hovedutfordringene.

6.2 Regionale målsettinger

Trøndelagsplanen er fylkets overordnede plan, som gir mål og strategisk retning for utviklingen på sentrale samfunnsområder. Trøndelagsplanen 2019-2030 har tre temaområder:

- Bolyst og livskvalitet
- Senterstruktur og kommunikasjoner
- Kompetanse, verdiskaping og naturressurser

I tillegg har planen flere gjennomgående tema, som livskraftige distrikter, folkehelse og klima, miljø og det grønne skiftet. Bærekraft er en overordnet føring.



6.3 Føringer fra sektormyndigheter

Spesifikke forventninger fra sektormyndigheter er vedlagt planstrategien i eget dokument, se eget vedlegg. Kommunedirektørens vurdering er satt i dette vedlegget. Forventningene er møtt i planstrategien så langt det er mulig.

7 FORKLARING AV BEGREP

Oversikt over noen av begrepene man kan møte i forbindelse med planarbeid i kommunen. Listen er ikke uttømmende og er ment som en veiledning.

Planstrategien er et verktøy der kommunestyret gjør langsiktige, strategiske valg for samfunnsutviklingen, herunder sektorenes virksomhet, arealbruk og miljøutfordringer.

På bakgrunn av dette vurderes hva som skal utarbeides av planer i valgperioden. Planstrategien er således et verktøy for politisk prioritering av planoppgaver, og skal vedtas i hver valgperiode (fire år), innen ett år etter at kommunestyret har trådt sammen.

Kommuneplanen består av en arealdel og en samfunnsdel. Kommuneplanen kan etter behov detaljeres i form av kommunedelplaner. Kommuneplanens samfunnsdel, arealdel og eventuelle kommunedelplaner revideres i samsvar med vedtatt planstrategi.

Kommuneplanens samfunnsdel er kommunens overordnede plan, der det tas stilling til langsiktige utfordringer og vedtas mål og strategier. Planen omfatter både kommunesamfunnet som helhet og kommunen som organisasjon. Samfunnsdelen skal være grunnlag for sektorenes planer og virksomhet i kommunen.

Kommuneplanens arealdel er en arealplan for hele kommunen. Målene og strategiene fra samfunnsdelen legges til grunn for arealdelen. I arealdelen planlegges både bruk og vern av arealer. Arealdelen skal angi hovedtrekkene i arealdisponeringen og gi bestemmelser for hvilke nye tiltak og ny arealbruk som kan settes i verk.

Kommuneplanens arealdel omfatter plankart, bestemmelser og planbeskrivelse.

Kommuneplanens handlingsdel er en plan for gjennomføringen av kommuneplanens samfunnsdel, kommunedelplaner og eventuelt andre planer. Handlingsdelen skal vise hva kommunen vil prioritere de fire neste budsjettårene for å nå kommuneplanens mål. Handlingsdelen er et styringsinstrument for kommunens løpende virksomhet gjennom konkrete tiltak for etatene. Tiltakene i handlingsdelen følges opp gjennom midler i økonomiplanen. Økonomiplanen etter kommuneloven kan inngå i handlingsdelen. Årsregnskap og årsberetning danner grunnlag for årlig revisjon av handlingsdelen. Kommunedelplaner kan utarbeides for enten areal eller temaer/virksomhetsområder. Kommunedelplanene skal følge opp utvalgte mål i kommuneplanens samfunnsdel, eller konkretisere arealbruken i et avgrenset geografisk område. Kommunedelplaner har samme juridiske status som kommuneplanen.

Reguleringsplan er en arealplan for et avgrenset område. Planen består av et arealplankart med tilhørende bestemmelser som angir bruk, vern og utforming av arealer og fysiske omgivelser. reguleringsplan kan utformes som enten områderegulering eller detaljregulering, og kan utarbeides både av kommunen og av private. Hvor det skal utarbeides reguleringsplan, går normalt fram av kommuneplanens arealdel. For kommunale reguleringsplaner, angir planstrategien når slike skal utarbeides.

Områderegulering er en kommunal reguleringsplan som brukes for å gi områdeavklaringer av arealbruken. Dette er nyttig når det er behov for å fastsette overordnede strukturer i områder som bygges ut gjennom små, private detaljreguleringer.

Detaljregulering er en detaljert reguleringsplan for et begrenset område, og er ofte knyttet til konkrete utbyggingsprosjekter. Utarbeides som oftest av private aktører.

Sektor-, tema- og fagplaner er planer som har som fellestrekk at de utarbeides etter annet lovverk enn plan- og bygningsloven. Dette kan være planer som er pålagt ved lov eller forskrift, planer som er viktige i planleggingen av de enkelte virksomhetsområder eller planer som omhandler sektorovergripende temaer. Til disse hører også planer som, når det er ønskelig, kan utarbeides som kommunedelplaner. Sektor-, tema- og fagplaner er ofte viktige i oppfølgingen av kommuneplanens

samfunnsdel, med konkretisering av mål og oppfølging med tiltak. Det opereres ikke med klart definerte skiller mellom sektor-, tema- og fagplaner, da dette gjerne varierer med de ulike sektors sedvane. Eksempler på slike planer er helse-beredskapsplan (pålagt), miljøplan (sektorovergripende temaplan), plan for psykisk helse (fagplan) og hovedplan vannmiljø og avløp (langsiktig plan for virksomhetsområde).

Økonomiplanen skal omfatte hele kommunens virksomhet og gi en realistisk oversikt over sannsynlige inntekter, forventede utgifter og prioriterte oppgaver i planperioden. Økonomiplanen skal omfatte minst de fire neste budsjettår, og revideres årlig. Økonomiplanen kan inngå i handlingsdelen av kommuneplanen etter plan- og bygningsloven.

Årsbudsjettet er en bindende plan for kommunens midler og anvendelsen av disse i budsjettåret. Årsbudsjettet følger opp økonomiplanen og konkretiserer denne, og skal omfatte hele kommunens virksomhet. Årsbudsjettet er inndelt i en driftsdel og en investerings-del. Budsjettet revideres årlig, og budsjettet for det kommende kalenderår skal vedtas innen årets utgang.

Årsregnskapet skal omfatte alle økonomiske midler som er disponert gjennom året, og anvendelsen av midlene. Regnskap utarbeides for hvert kalenderår.

Årsberetningen legges fram samtidig med årsregnskapet, og er rådmannens redegjørelse for kommunens virksomhet det siste året. Årsberetningen skal rapportere på prioriterte mål og tiltak som er satt i handlingsdelen. Den skal gi opplysninger som er viktige for å bedømme kommunens økonomiske stilling og resultatet av virksomheten. Det skal også redegjøres for andre forhold av vesentlig betydning, blant annet etisk standard og likestilling. Årsberetning utarbeides for hvert kalenderår.

8 NYTTIGE LINKER I PLANARBEID

Oversikt over dokumenter som det kan være nyttig å kjenne til når man arbeider med kommunens styringsverktøy. Klikk på bildet og du kommer til dokumentet



Figur 8 Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging 2019-2023
(<https://www.regjeringen.no/contentassets/cc2c53c65af24b8ea560c0156d885703/nasjonale-forventninger-2019-bm.pdf>)



Figur 10 Trøndelagsplanen 2019-2030
(https://www.trondelagfylke.no/contentassets/f267b3c304ea4c3d8881f7b489a5efa4/trondelagsplanen_2019-2030.pdf)



Figur 9 Hitra i Tall 2020
(https://www.dropbox.com/s/3fv6habl2o7zz3y/Hitra%20i%20tall_v1.3.pdf?dl=0)



Figur 12 Kommuneplanens samfunnsdel for Hitra
(<https://www.hitra.kommune.no/wp-content/uploads/sites/28/2015/10/Samfunnsplan-2014.pdf>)



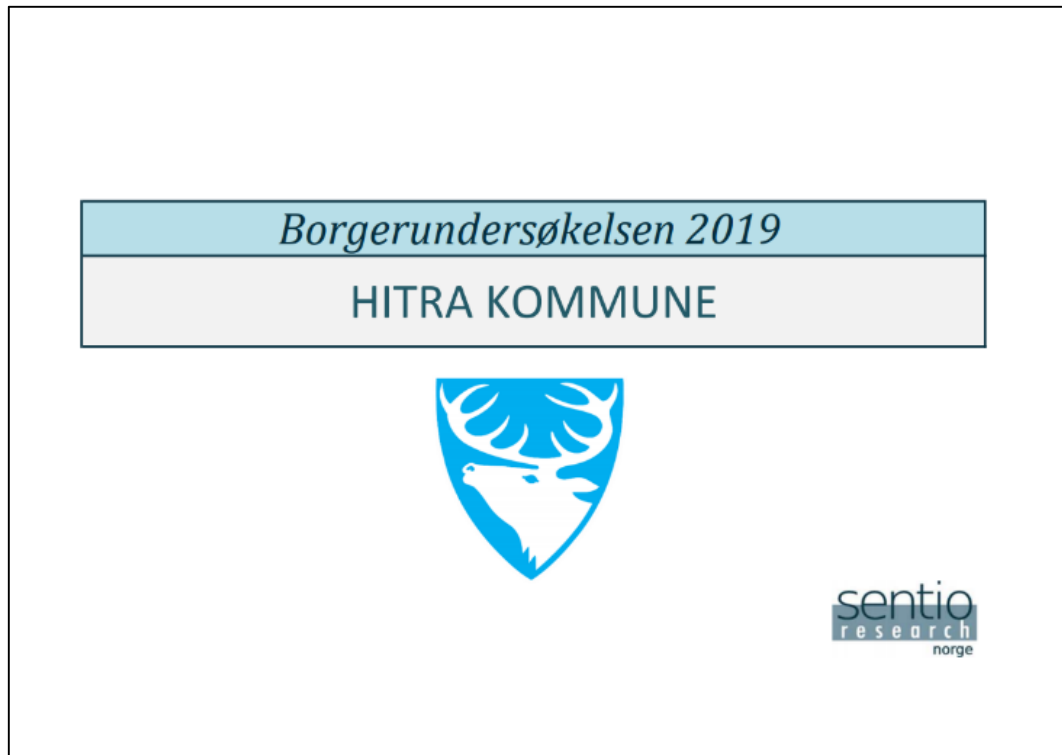
Figur 11 Kommunebarometeret 2019
(<https://www.hitra.no/ital/wp-content/uploads/sites/80/2019/11/Kommunebarometer-2019.pdf>)



Figur 13 Regional analyse for Hitra 2019
(<https://regionalanalyse.no/rapport/5056/1/1>)



Figur 14 Folkehelseprofilen 2020



Figur 15 Borgerundersøkelsen 2019 (<https://www.hitra.no/itall/wp-content/uploads/sites/80/2019/11/Borgerundersøkelsen-Hitra-2019.pdf>)